

Surselva Memes – umor rumantsch

Ivo Orlik alias Gianto derasa Memes rumantschs via facebook e vul uschia regalar umor.

3

Da Farden a Cape Town

Romina Beeli da Farden sa chatta per il mument en l'Africa dal sid. Ella avra oz ses diari per LQ.

9

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via comerciala 22, 7007 Cuiria, tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15

Silvio Derungs en siu plaz da lavur da praticum tier l'assicuranza da malauns Vita Surselva a Glion. FOTO H. HUONDER

«Ei drova sforzs da tuttas varts»

DA HANS HUONDER / ANR

■ Silvio Derungs da Dardin ei tschocs. Dapresent absolva el la scolaziun mercantila cun la finamira da survegnir suenter quella ina piazza. Cattar lavur per persunas impedidas ei denton fetg grev. «Problematic ei quei surtut per persunas ch'eiin buca pli el process da lavur. Aschiditg sco ina persuna cun in handicap ei engaschada eis ei pli sempel d'anflar soluziuns. Lu sa ella forsa midar partizium ni vegnir descargada d'ina incarica ni l'autra», di Daniela Seiler, responsabla da Procap

Grischun per la region dalla Surselva. L'integraziun da persunas cun impediments ella professiun ei in grond tema, surtut en interpresas pintgas. Empau pli sempel da s'integrar sco persuna impedida el process da lavur eis ei ella Bassa. «Fatschentas grondas han autras pusseivladads che fatschentas pintgas. Ultra da quei ein las experienschas cun persunas impedidas pli grondas», di Daniela Seiler. Fetg problematica ei l'integraziun professiunala da persunas sur 50 onns cun impediments.

> PAGINA 3

Gia uss sustegn il chantun meds d'instrucziun idiomatics

Chantun e LR davart nova suprastanza da la Surselva Romontscha

DA FLURIN ANDRY / ANR

■ Dapi sonda ha la Pro idioms regionala la maioritad en la suprastanza da la Surselva Romontscha. Tge consequenzas ha quai per il chantun e per la Lia Rumantscha? La radunanza generala da la Surselva Romontscha ha elegi sonda en suprastanza il nov president Vitus Gartmann e tschintg auters commembers da la Pro idioms. Uschia ha l'organisaziun che cumbatta il rumantsch grischun sco lingua d'alfabetisaziun la maioritad en la Surselva Romontscha. «Jau hai prendi conuschientscha da quest midament en suprastanza», ha ditg il cusseglier guvernativ Martin Jäger, «per il chantun na sa mida nagut, noss partenari primar en quella chaussa è la LR.»

Al cumenzament d'avust entra en vigur la nova lescha da scola, la quala permetta al chantun puspè d'edir meds d'instrucziun en ils idioms: «Ils proxims onns vegnan quai ad esser il nov med da maticistica sco er il med d'instrucziun per l'emprima classa en vallader e

Cusseglier guvernativ Martin Jäger (dretg), il schef dal departament d'educaziun, e Duri Bezzola, il president da la Lia Rumantscha. FOTOS LO

puter.» Duri Bezzola, il president da la LR, ha menziunà che la finamira da la LR saja da sustegnair tut las realtads sco ch'ellas sa preschentan en las differentas regiuns e respectond las decisziuns communalas: «La Lia s'engascha per

ch'i sajan avant maun ils meds d'instrucziun rumantschs tant per las scolas idiomaticas sco era quelas en rg.» A ses avis en las vivas discussiuns davart la lingua d'alfabetisaziun «idiom u rg?» in segn da vitalitad dal rumantsch. Ins na

dstagia en quest connex betg emblidar che la situaziun linguistica saja fitg differenta en l'ina e l'autra vischnanca, agiungescha Duri Bezzola.

> PAGINA 7

Ina part dal rument vegn continuadamain dismissa en il prà. FOTO A. CADONAU

Memia bler rument en la natira

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

■ Il consum da bavronda en stgatlas d'alumini e buttiglias da PET è creschi marcant. Malgrà l'auto quota da reciclar resta bler dal rument per ils plauns. Per displaschair tranter auter dall'agricultura. Els valan per giagliards e demonstraschan prestaziuns sportivas extraordinarias, gea schizunt extraterrestras sch'ins resguarda il sigl da Felix Baumgartner or da la

stratosfera. Sponsurads èn tals events da la interpresa da bavrondas Red Bull. Main curaschus paran blers consumers da la sosa dal taur cotschen. Gugent tiran els las restanzas suenter avair consumà la bavronda a l'ur da la via. Betg sulet las stgatlas dad alumini da quella interpresa sa tschentan en la maschina da segar dal pur, sper las stgatlas d'alumini era talas da PET.

> PAGINA 4

reclama

Service!
0848 724 824
SCHUBIGER
HAUSHALT KÜCHEN BÄDER

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@suedostschweiz.ch

Bler dapl che be plaschair

■ (anr/gns) Suenter il concert da Cuiria ha il chor da senioras e seniors «Canziano» fascinà l'auditori a Glion. Bunamain 130 dunnas ed umens chantan en quel chor da project che stat sut la direziun da Rico Peterelli. El segna gia da l'entschatta dal Chor Canziano per la direziun da quel, dentant er per ils arranschaments, cumposiziuns e «performance» da la furmaziun canti-

ca. Da tut las regiuns da noss chantun vegnan las pensiunadas ed ils pensiunads ch'appartegnan a quel chor. Lur chant vegn er dal cor ed è bler dapl che be plaschair. Quai han ins udi e vesì er tar il concert en la sala plaina a Glion. A fin va la seria dals concerts dumengia a San Murezzan en l'hotel Laudinella.

> PAGINA 2

Chantan cun plaschair e cun cor, las senioras dal Chor Canziano: (davant da san.) Adelina Chiogna e Meia Innauen-Dolf. FOTO G. N. STGIER

Medaglias gist en seria

■ (anr/gns) Success per ils skiunzs e las skiunzas da las regiuns rumantschas tar il campinadi grischun dad «JO» al Corvatsch. Quel campinadi ha confermà che a la basa ed en ils centers da trenadi da l'Uniun grischuna da skis vegn fatg buna lavur. Tar quel campinadi ha Moreno Caplazi da Bravuogn gudagnà duas medaglias dad aur ed en il slalom gigant è quella medaglia ida a

Rafael Berther da Sedrun. Aur en il slalom tar las mattas U16 ha fatg Talina Gantenbein da Scuol. Turnads a chasa da l'Engiadina cun medaglias èn dentant er anc ulteriurs skiunzs e skiunzas da nossas regiuns sco per exempel ils fragliuns Flurina e Fadri Jannin da Marmorera, sesents ad Igis.

> PAGINA 8

Ulteriur success per il skiunz sursilvan Rafael Berther. Al Corvatsch è el daventà campin grischun dals mats U16 en il slalom gigant. FOTO G. N. STGIER